

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Oppvekst- og utdanningsavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Bajásšaddan- ja oahpahuossodat

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref

Deres dato

Vår ref
Sak 2010/2703
Ark 630

Vår dato
29.10.2010

Saksbehandler/direkte telefon: Arne Leikvoll - 789 50 353

Høringsuttalelse - strategi for rekruttering til samisk høyere utdanning.

med utgangspunkt i

- 1. alle de samiske språk skal ivaretas**
- 2. nasjonalt perspektiv**
- 3. langsiktig og må omfatte barnehage til og med høyere utdanning**
- 4. lovverk nasjonalt og internasjonalt skal legges til grunn**

Strategiplanen har tre hovedtiltak som omhandler:

Tiltak 1 Synliggjøre behovet for samisk høyere utdanning.

Hvordan:

Gjennomføre en ny spørreundersøkelse for å finne ut mer om mønster i samiske ungdommers utdanningsvalg.

Utgangspunkt i ønsket om å finne grunnleggende mønstre og reelle behov i ungdommens utdanningsorientering i samiske samfunn. Siste undersøkelse med dette fokuset ble gjennomført i tidsrommet 1993-1996 og ble kalt "Ung i Nord". Resultatet av en eventuell ny undersøkelse bør analyseres av statlige myndigheter.

Det vil kvalitetssikre lover og planverk og ikke minst ressurser, både menneskelige og økonomiske.

Tiltak 2 Informere aktuelle søkere

Hvordan:

Fortsette rekrutteringsstrategien ved hjelp av Gnist og Drømmejobben/Gollevirg.

Fortsette kampanjen: Samiske Veivisere.

Fortsette å videreutvikle samarbeidet mellom Sametinget, høyskolene, fylkesmennene og fylkeskommunene i de samiske områdene.

Tiltak 3 Finansieringstiltak.

Hvordan:

Fortsette med ordningen "Studiehjemler"

Fortsette med ordningen "statlig stimuleringsordning" med nedskrevet studielån.

Fortsette med egne opptakskvoter til utvalgte høyskoler.

Fortsette med stipendordninger

Fylkesmannen i Finnmark er bekymret for samiskopplæringen i fremtiden. Vår bekymring baserer seg på at samisk er et truet språk. Det er få som behersker samisk i dag, og som i fremtiden kan gå inn som lærere og førskolelærere. Derfor blir det viktig å få flere som lærer seg samisk språk, ved at SH har et tett samarbeid med utdanningsinstitusjoner i Finnmark og høgskolene i Norge for å formidle samisk språk og kultur, samt samisk språkopplæring.

Fylkesmannen i Finnmark vil fremheve tiltak 1 hvor det foreslåes en ny spørreundersøkelse med ønske om å finne ut mer om ungdommers utdanningsønsker og reelle valgmuligheter.

Vi mener det er nødvendig med en slik undersøkelse for å avdekke fremtidens utdanningsbehov.

Tiltak 2 som er rettet mot aktuelle søkere og potensielle fremtidige søkere er erfaringsmessig noen av de mest effektfulle tiltak på kort sikt.

Her vil vi fremheve en gruppe som vi mener er litt glemt i planen, og det er de lærerne som allerede underviser ute i skolen. Lærere som har et grunnlag i samisk språk, men som ikke føler seg kompetent til å bruke det i undervisning. Det bør kartlegges hvor mange lærere som har **litt** basiskunnskap i samisk og tiltak bør rettes direkte mot denne målgruppen. De bør få personlig kontakt og veiledning i forhold til videre/etterutdanning og undervisning.

Som en konsekvens av vår bekymring vil vi foreslå at det vurderes et tilbud der språkopplæring og lærerstudiet kan samkjøres, kanskje i samarbeid med HIF. Vi foreslår en modell der studentene starter på lærerutdanning og samisk språkopplæring ved HIF. Dette tilbudet følger de i to år og avslutter studiene med to år ved Samisk høyskole, der de følger undervisningen på samisk.

Fylkesmannen mener det også bør tas med i planen en skolering av personalet ved høyskolen, der de skolerer i metoder for hvordan markedsføre og veilede aktuelle søkergrupper på en god måte.

Fylkesmannen i Finnmark er enig i at det samiske samfunnet har gjennomgått store endringer både internt, nasjonalt og globalt.

Det norske samfunnet må ta det med seg i det videre arbeidet med en nasjonal utdanningsstrategi som skal inkludere det samiske .

Et godt forskningsgrunnlag er derfor nødvendig og vil kunne støtte arbeidet med å utvikle en god rekrutteringsstrategi som sikrer samiske barn og elever sine muligheter til utdanning.

Det samiske mangfoldet er viktig å ivareta så derfor bør man også bruke ressurser på å kvalifisere ulike grupper ikke-samisktalende slik at de blir i stand til å ta utdanning der undervisningen skjer på samisk og utdanning i samisk språk og kultur.

Man bør fortsette arbeidet med fokus på det helhetlige utdanningsløpet fra barnehage til og med høyskolenivå.

Fylkesmannen i Finnmark mener Samisk høyskole gjennom denne rekrutteringsplanen har lagt et godt grunnlag for en fremtidig effektiv rekruttering.

Vadsø 29.10.2010

Med hilsen

Kirsti Saxi
utdanningsdirektør

Arne Leikvoll
rådgiver